

PRITARTA

Kauno r. Garliavos lopšelio-darželio „Obelėlė“ Tarybos  
2022 m. gruodžio 02 d. Prot. Nr. 2

PRITARTA

Kauno r. savivaldybės tarybos

2023 m. balandžio 19 d. sprendimu Nr. JS-1284

## KAUNO R. GARLIAVOS LOPŠELIO-DARŽELIO „OBELĖLĖ“

### IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

### „VAIKYSTĖS TAKELIU“



Garliava, Kauno rajonas

2023 m.

## TURINYS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS .....	3
<b>1. Informacija apie įstaigą .....</b>	<b>3</b>
<b>2. Vaikai ir jų poreikiai.....</b>	<b>3</b>
<b>3. Mokytojų ir kitų specialistų pasirengimas .....</b>	<b>4</b>
<b>4. Regiono ir įstaigos savitumas.....</b>	<b>4</b>
<b>5. Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai .....</b>	<b>5</b>
II. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI.....	6
III. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI .....	7
IV. UGDYMO TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS .....	8
<b>1. Ugdymo turinys.....</b>	<b>8</b>
<b>2. Ugdymo metodai .....</b>	<b>16</b>
<b>3. Ugdymo priemonės .....</b>	<b>17</b>
V. UGDYMO SI PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS .....	19
<b>1. Ugdymo pasiekimų vertinimo metodai .....</b>	<b>19</b>
<b>2. Vertinimo dažnumas.....</b>	<b>20</b>
<b>3. Pasiekimų fiksavimo ir pateikimo formos.....</b>	<b>20</b>
LITERATŪRA .....	22
PRIEDAI .....	23

## I. BENDROSIOS NUOSTATOS

### 1. Informacija apie įstaigą

Švietimo teikėjas: Kauno r. Garliavos lopšelis-darželis „Obelėlė“.

Įstaigos teisinė forma: Kauno r. Garliavos lopšelis-darželis „Obelėlė“ savo veiklą grindžia Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir kitais ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais.

Kauno r. Garliavos lopšelio-darželio „Obelėlė“ steigėjas: Kauno r. savivaldybės taryba, kodas 188603668. Adresas – Savanorių pr. 371, LT-49500. Kauno r. Garliavos lopšelio- darželio „Obelėlė“ veiklą koordinuoja Kauno r. savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyrius, kodas-188717764, adresas – Savanorių pr. 192, Kaunas.

Įstaigos grupė: Ikimokyklinio ugdymo mokykla.

Įstaigos tipas: Lopšelis-darželis.

Įstaigos adresas: Kauno r. Vasario 16-osios g. Nr. 17, Teleičių k., Garliavos apylinkių seniūnija, tel. 0 (37) 39-36-80, 0 (37) 39-36-81,

Įstaigos el. paštas: [garliavos\\_md@yahoo.com](mailto:garliavos_md@yahoo.com); [obelegarliava@gmail.com](mailto:obelegarliava@gmail.com)

Įstaigos svetainės adresas: <https://www.obelele.garliava.lm.lt/>

### 2. Vaikai ir jų poreikiai

Ikimokyklinio ugdymo programos pagrindiniai principai, tikslai ir uždaviniai, ugdymo kryptys bei ugdymo turinys orientuoti į vaikų poreikių patenkinimą, jų plėtojimą, prigimtinių vaiko gebėjimų ugdymą. Vaikas mokomas būti savarankišku, gebančiu pasirinkti ir atsakyti už savo pasirinkimą. Ugdymas paremtas dorine kultūra, socialiai atsakingoje visuomenėje pripažintomis vertybėmis.

Kauno r. Garliavos lopšelių-darželių „Obelėlė“ (toliau tekste „Lopšelis-darželis“) lanko nuo 1,5 iki 6/7 metų vaikai. Įstaigoje vykdoma ikimokyklinio (1,5-6 m. vaikams) programa. Lopšelių-darželių lanko Lietuvos šeimų vaikai, tačiau priimami ir kitataučiai. Taip pat vaikai, turintys kalbos sutrikimų, vaikai su specialiaisiais ugdymo/si poreikiais. Specialiujų ugdymo/si poreikių vaikai integruojami į bendrojo ugdymo grupes. Tėvai, kurių vaikas turi sveikatos problemų, gali kreiptis į PPT tarnybą. Tai turi teigiamos įtakos vaiko raidos sėkmingumui, brandumui mokyklai, lemia ugdymosi motyvaciją. Šeimų poreikis - ikimokykliniais metais „ištaisyti“ vaiko kalbą, suteikti jam pasitikėjimo savo jėgomis bei pasiruošti mokyklai.

Ikimokyklinis amžius – tai žaidimų ir atradimų amžius. Vaikams suteikiamos sąlygos daugiau judėti, žaisti sportinius žaidimus, sudaromos galimybės nedidelei rizikai. Su mokytojo pagalba vaikai gali sukurti, keisti, pertvarkyti grupės aplinką. Šiuolaikiniai vaikai, augantys žinių ir technologijų

visuomenėje, pradeda anksti domėtis kompiuteriu: nori išmokti juo naudotis, žaisti kompiuterinius žaidimus, piešti, atlikti informatikos užduotis, tyrinėti. Siekiant patenkinti vaikų kompetencijų ugdymo poreikį, Lopšelyje - darželyje vis plačiau į ugdymo procesą yra integruojamos įvairaus formato informacinės technologijos. Naudojamos mokomosios programos: STEAM, socialiniai tinklai, „Facebook“ ir „Instagram“, kurių pagalba vaikai gali bendrauti su kitų Lietuvos miestų ir/ar užsienio vaikais. Lopšelyje-darželyje naudojamos internetinės „Zoom“, „Teams“ bendravimo programos, kuriomis naudojantis vykdomi nuotoliniai užsiėmimai.

### **3. Mokytojų ir kitų specialistų pasirengimas**

Lopšelyje-darželyje dirba mokytojai, turintys pedagoginę-psichologinę kvalifikaciją, įgiję aukštesniąjį ir aukštąjį universitetinį ikimokyklinio ugdymo išsilavinimą, turintys vyr. auklėtojos bei metodininko kategorijas. Lopšelyje-darželyje vaikams teikiamas meninis ugdymas, logopedo ir psichologo paslaugos. Mokytojų komanda yra kvalifikuota, kompetentinga, nuolat besimokanti, energinga, aktyviai ieškanti naujovių ir jas įgyvendinanti. Bendradarbiaudami tarpusavyje bei su vaikų tėveliais, mokytojai siekia abipusio dialogo, švietimo paslaugų kokybės bei tėvų ir mokytojų interesų, poreikių ir lūkesčių dermės. Mokytojų profesionalumas – pagrindinė kokybiško ikimokyklinio ugdymo sąlyga. Ikimokyklinio ugdymo mokytojos sprendimus dėl vaikų ugdymosi rezultatų, turinio ir jo organizavimo, vaikų pasiekimų vertinimo priima kartu su tėvais, Lopšelio – darželio vaikų priežiūros specialistais (t. y. logopedu, psichologu). Mokytojai bei vaikų priežiūros specialistai reflektuoja vaikų ugdymo kokybę bei veiksmingumą, vertina vaikų ugdymosi pasiekimus bei numato tolesnio ugdymo uždavinius. Visos mokytojos yra baigusios kompiuterinio raštingumo kursus.

Lopšelio-darželio mokytojai nuolat dalyvauja Kauno r., Kauno m. bei Respublikos mastu organizuojamuose (nuotoliniu būdu) seminaruose, renginiuose, kuriuose kelia savo dalykinę kvalifikaciją. Mokytojos pačios rengia metodines dienas (pateikia filmuotą medžiagą, naudojami „Zoom“ programa), kurių metu perteikia savo patirtį Respublikos, Kauno r. bei apskrities mokytojams. Rengia vaikų darbelių parodas, dalyvauja organizuojamuose piešinių konkursuose, parodose (nuotoliniu būdu) skatindamos vaikų kūrybiškumą bei meninius gebėjimus.

### **4. Regiono ir įstaigos savitumas**

Lopšelis-darželis yra įsikūręs Teleičių kaime, Garliavos apylinkių seniūnijoje, šalia Kauno miesto. Lopšelis-darželis yra atviras visuomenei, palaikantis glaudžius ryšius su socialiniais partneriais tai: Kauno r. Garliavos lopšeliu-darželiu „Eglutė“, Kauno r. Jonučių lopšeliu-darželiu, Kauno r. Garliavos lopšeliu-darželiu „Uosiukas“, Kauno r. Ilgakiemio mokykla-darželiu, Kauno r. Akademijos lopšeliu-darželiu „Ąžuolėlis“, Kauno r. Jonučių progimnazija, Kauno r. Juozo Lukšos gimnazija, Kauno r. Garliavos Adomo Mitkaus pagrindine mokykla, Garliavos sporto ir kultūros centru,

Garliavos ir Garliavos apylinkių seniūnijomis, Garliavos „MediCA klinika“, UAB „Fotospektras“. Bendradarbiauja su Garliavoje esančia Kauno r. viešąja biblioteka bei Meno mokykla. Garliavoje yra įkurti du parkai „Kaimynystės“ ir „Šimtmečio“. Šiuose parkuose įstaigos mokytojai organizuoja edukacines ugdomasias veiklas, ugdytiniai dalyvauja miesto organizuojamuose renginiuose.

Lopšelio-darželio ugdomoji veikla organizuojama remiantis ikimokykline ugdymo programa. Programos prioritėtinė veiklos kryptis yra kokybiško ir inovatyvaus ugdymo(si) užtikrinimas. Lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo programos turinys orientuotas į vaiką ir šeimą. Išskirtos šešios kompetencijos, kurios susideda iš vaiko ugdymo/si pasiekimų sričių. Lopšelyje-darželyje veikia Vaiko Gerovės komisija, naudojama elektroniniu dienynu „Mūsų darželis“. Lopšelyje-darželyje yra muzikos salė, logopedo ir psichologo kabinetai, kurie aprūpinti edukacinėmis, sensorinėmis, relaksacinėmis priemonėmis. Visose grupėse yra kompiuteriai, kopijavimo aparatai, šviesos stalai. Tam tikrose ikimokyklinio ugdymo grupėse įrengtos interaktyvios lentos. Salėje įrengtos interaktyvios grindys. Grupėse naudojama stacionari multimedija.

Lopšelis-darželis dalyvauja ES finansuojamose programose: „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“. Priklausome Kauno rajono sveikatą puoselėjančių mokyklų tinklui, kasmet rengiame ir įgyvendiname psichoaktyviųjų medžiagų prevencijos ir socializacijos programų projektai.

## **5. Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai**

Remiantis Lopšelių-darželių lankančių vaikų tėvų vidaus įsivertinimo apklausos rezultatų išvadomis, išskirti pagrindiniai tėvų lūkesčiai. Tėvų pageidavimu Lopšelyje-darželyje siekiama, kad vaikams būtų:

1. Fiziškai ir emociškai saugu.
2. Sudarytos geros visapusiško ugdymo(si) sąlygos.
3. Teikiama vaikų priežiūros specialistų (t. y. logopedo, psichologo) pagalba.
4. Sudarytos sąlygos vaiko socializacijai, siekiant palengvinti jo tolimesnio ugdymo procesą.
5. Suteikta kuo ankstyvesnė galimybė pradėti domėtis tam tikromis meno formomis (t. y. muzika, daile, šokiais) bei informacinėmis technologijomis.
6. Suteikta galimybė susipažinti su Lietuvos istorija, etnokultūra, šiandieninėmis kultūrinėmis ir dvasinėmis vertybėmis.

Šeimos ir mokytojų kasdienis, nuoširdus bendradarbiavimas padeda sukurti vaiko ugdymui(si) palankią aplinką: gerėja vaiko psichinė ir emocinė sveikata, stiprėja tėvų ir mokytojų ryšys. Tėvai atlieka svarbiausia vaidmenį vaiko ugdyme. Jie yra atsakingi už vaiko gerovę, sveikatą ir

kokybišką ugdymą. Pripažįstant bei gerbiant šeimų kultūrinius bei socialinius skirtumus, tėvai dalyvauja ikimokyklinės grupės ugdymo procese kaip partneriai.

Vienas iš svarbiausių ikimokyklinės ugdymo programos siekių – užtikrinti sąveiką tarp mokytojo, vaiko ir šeimos. Tėvai ir mokytojai sukuria erdvę, kurioje vaikui išgyvenant įvairius potyrius, vystosi jo kryptis, kuri lemia ugdymo kokybę. Vienas iš Lopšelio-darželio tikslų – sėkminga tėvų integracija į Lopšelio-darželio gyvenimą. Tėvų dalyvavimas ugdymo procese lemia vaikų pasiekimus, motyvaciją, savęs įsivertinimo kokybę bei elgesio kultūros supratimo lygį. Lopšelis-darželis, bendradarbiaudamas su šeima, siekia šių tikslų:

1. Atskleisti šeimai vaikų ugdymo(si) Lopšelyje-darželyje ypatumus.
2. Saugoti ir stiprinti vaikų psichinę ir emocinę sveikatą.
3. Susipažinti su šeimos gyvenimo būdu ir drauge ieškoti bendrų priemonių siekiant atrasti efektyviausią vaiko ugdymo modelį.
4. Taikyti bei išlaikyti svarbiausią principą, jog visi veiksmai bei sprendimai yra priimami ir atliekami vaikų labui.

Kad šeimos narių dalyvavimas grupės veikloje būtų efektyvus, reikia:

1. Asmeniškai kalbėtis su kiekvienu tėvu.
2. Supažindinti tėvus su grupės taisyklėmis.
3. Vengti ilgų pokalbių.
4. Sukurti palankų grupės mikroklimatą.
5. Pateikti konkrečius pasiūlymus, ką daryti norint pagerinti vaikų pasiekimus.
6. Pateikti informaciją apie vaikų psichinę ir emocinę sveikatą.
7. Visą informaciją pateikti naudojant internetines programas „Facebook“, „Zoom“, „Teams“, elektroninį dienyną „Mūsų darželis“.

Požiūris į vaiką ir jo ugdymą atskleidžiamas remiantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, ratifikuota 1995 m. liepos 3 d. Lietuvos Respublikos įstatymu Nr. I -983 (Žin., 1995, Nr. 60-1501).

## II. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

Lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo programa įgyvendinama, vadovaujantis šiais ugdymo principais:

**Visuminio integralaus ugdymo.** Siekiama įvairių (kūrybinių, pažintinių, fizinių, emocinių) vaiko galių plėtotės, tikslingai formuojant vaiko vertybines nuostatas, jausmus, mąstymą ir elgseną. Užtikrinama visų ugdymo sričių darna, neteikiant pirmenybės kuriai nors vienai iš jų. Ugdymo turinys yra vientisas ir neskaidomas, vienodai integruojamos visos ugdymo sritys.

**Individualizavimo.** Atsižvelgiama į vaiko išsivystymo lygį ir planuojama tokia veiklos apimtis, kuri užtikrina sėkmingą kiekvieno vaiko ugdymą(si). Didelis dėmesys skiriamas individualumą sąlygojantiems veiksniams: šeimos kultūrai ir tradicijų įvairovei, vaiko amžiui, lyčiai, vaiko išsivystymo lygiui, charakteriui ir temperamentui, išmokimo stiliui, pomėgiams, geriau ir mažiau išsivysčiusiems gebėjimams, vaiko savęs vertinimui.

**Socialinio kultūrinio kryptingumo.** Ugdymo turinys orientuotas į vaiko gyvenimui ir ugdymui(si) reikalingų socialinių, kultūrinių kompetencijų plėtojamą bei tautinio tapatumo jausmo žadinimą.

**Tautiškumo.** Puoselėjamos ir gaivinamos tradicinės kultūros vertybės, žadinamas tautinio tapatumo jausmas. Lietuvių liaudies kultūros, tradicijų, papročių integracija į vaiko kasdieninį gyvenimą. Lopšelyje-darželyje ugdomas doras, kūrybingas žmogus, būsimasis tautos kultūros saugotojas ir kūrėjas.

**Humaniškumo.** Pripažįstama teisė būti kitokiam, vaikas gerbiamas kaip asmenybė, turinti ryškių prigimtinių bruožų, kuriuos reikia padėti ugdyti. Ugdymas vyksta ramioje saugioje aplinkoje, kurioje vaikas turi galimybių išreikšti save, atskleisti savo gebėjimus, kūrybiškumą.

**Demokratiškumo.** Pripažįstama lygiavertė vaiko ir suaugusiojo partnerystė ir sąveika, kai aktyvus ir vaikas, ir mokytojas, kai orientuojamasi į vaiką kaip į asmenybę. Šeimos ir Lopšelio-darželio sąveika grindžiama tėvų ir mokytojų iniciatyvų derinimu, partnerystės plėtojimu.

**Tęstinumo.** Ikimokyklinukų ugdymas(is) Lopšelyje-darželyje organizuojamas taip, kad vaikas harmoningai, darniai pereitų nuo ugdymo (si) šeimoje prie ugdymo (si) ikimokyklinio ugdymo grupėje.

**Grižtamojo ryšio.** Pripažįstama nuolatinio ugdymo proceso vertinimo, mokytojų veiklos refleksijos, padedančios analizuoti vaikų pasiekimus ir siekti kokybinių pokyčių, svarba. Pabrėžiama tėvų ir mokytojų keitimosi informacija apie vaiko ugdymą(si) būtinybė.

**Bendruomeniškumo.** Puoselėjami sukurti atviri santykiai ir partnerystė tarp vietos bendruomenės, tėvų, mokytojų ir vaikų. Šeimos, vietos bendruomenės ir Lopšelio-darželio sąveika grindžiama aktyviu dalyvavimu ugdymo procese ir iniciatyvų derme.

### III. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Tikslas - atsižvelgiant į vaiko prigimtines galias, jo individualią patirtį, vadovaujantis raidos dėsniniais, padėti vaikui išsiugdyti savarankiškumo, sveikos gyvensenos, pozityvaus bendravimo su suaugusiaisiais ir vaikais, kūrybiškumo, aplinkos ir savo šalies pažinimo, mokėjimo mokytis pradmenis.

Uždaviniai:

Siekti, kad vaikas:

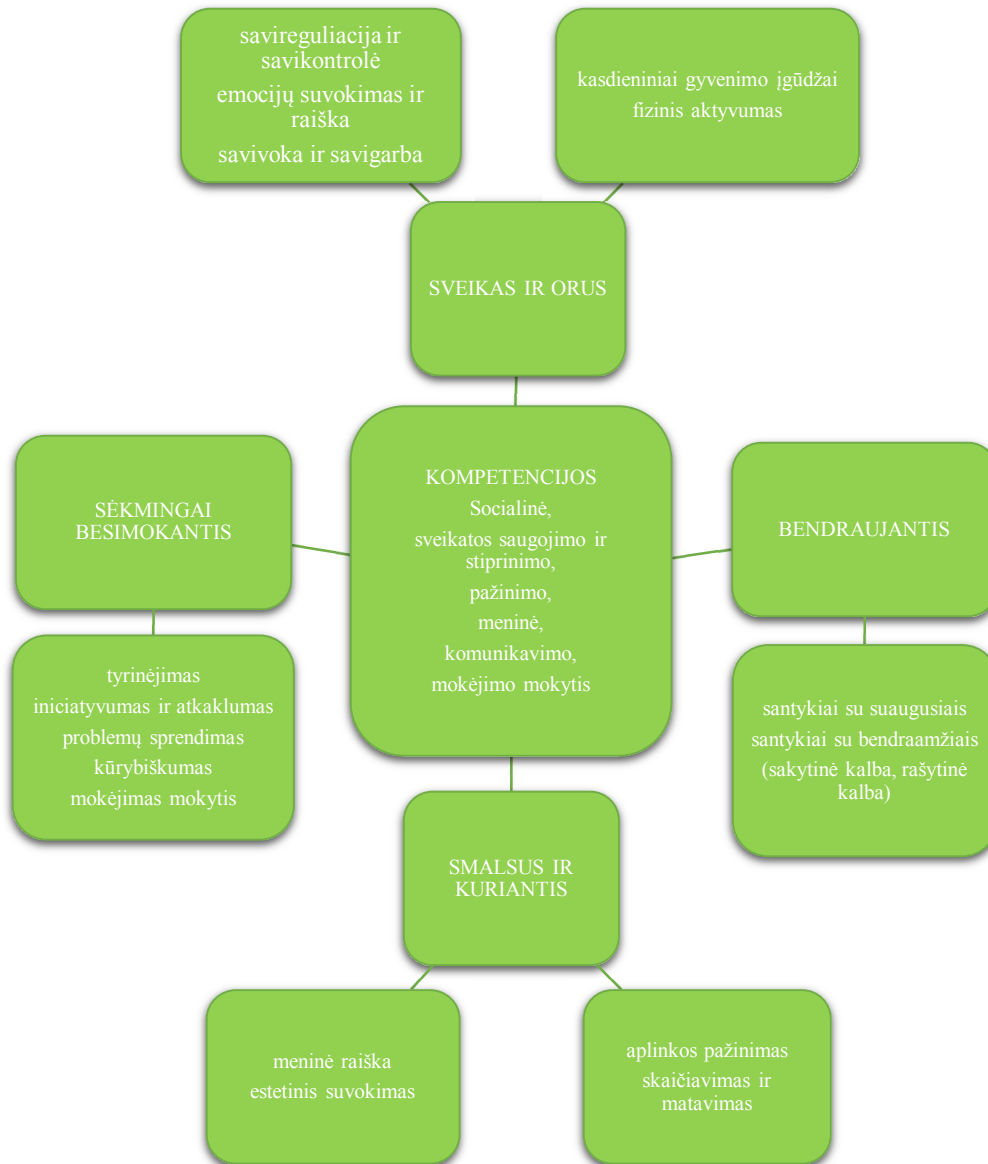
1. Mokyti pažiinti ir veikti: žaistų, keltų klausimus, tyrinėtų, rinkusių veiklos būdus ir priemones, naudotusių informacinėmis priemonėmis, samprotautų apie tai, ko išmoko, numatytų tolesnės veiklos žingsnius.
2. Plėtoti individualias fizines, socialines, emocines, pažinimo, kalbos ir bendravimo, kūrybines galias, pažintų ir išreikštų save.
3. Aktyviai dalyvautų ir kūrybiškai išreikštų save šeimos, ugdymo įstaigos ir vietos bendruomenės gyvenime.
4. Pozityviai bendrautų ir bendradarbiautų su suaugusiais ir vaikais, mokyti spresti kasdienes problemas, atsižvelgtų į savo ir kitų ketinimus, veiksmų pasekmes.

#### **IV. UGDYMO TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS**

##### **1. Ugdymo turinys**

Ugdymosi turinį sudaro 18 ugdymo sričių, kurios yra lygiavertės ir apima visus svarbiausius vaiko nuo gimimo iki šešerių metų pasiekimus, kurie sudaro pamatą sėkmingai kompetencijų - socialinės, sveikatos saugojimo ir stiprinimo, pažinimo, meninės, komunikavimo ir mokėjimo mokytis – plėtotei priešmokykliniame ugdyme. 18 ugdymo sričių jungiamos į grupes, rodančias svarbiausius, su ugdymo tikslu ir uždaviniais susijusius ikimokyklinio ugdymo ir ugdymosi lūkesčius. Ugdydami vaiką pagal ikimokyklinio ugdymo programą siekiame, kad jis augtų: sveikas ir orus, bendraujantis, smalsus ir kuriantis, sėkmingai besimokantis.





1 pav. Ikimokyklinio ugdymo programos turinys.

<b>SVEIKAS IR ORUS</b>				
<b>Ugdymosi sritis</b>	<b>Vertybinė nuostata</b>	<b>Esminis gebėjimas</b>	<b>Tobulėja</b>	<b>Nuoroda į veiklos turinį</b>
Kasdienio gyvenimo įgūdžiai	Noriai ugdomi sveikam kasdieniam gyvenimui reikalingus įgūdžius.	Tvarkingai valgo, savarankiškai atlieka savitvarkos veiksmus: apsirengia ir nusirengia, naudojami tualetu, prausiasi, šukuojasi. Saugo savo sveikatą ir saugiai elgiasi aplinkoje.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vaiko asmeniniai valgymo ir mitybos įgūdžiai;</li> <li>• kūno švaros ir aplinkos tvarkos palaikymo įgūdžiai;</li> <li>• saugaus elgesio įgūdžiai;</li> <li>• taisyklinga kūno laikysena.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 20-21)
Fizinis aktyvumas	Noriai, džiaugsmingai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus.	Eina, bėga, šliaužia, ropoja, lipa, šokinėja, koordinuotai, išlaikydamas pusiausvyrą, spontaniškai ir tikslingai atlieka veiksmus, kuriems būtina akių rankos koordinacija, bei išlavėjusi smulkioji motorika.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• stambiosios motorikos įgūdžių ir fizinės vaiko savybės;</li> <li>• smulkiosios motorikos įgūdžiai, rankų - akių koordinacija;</li> <li>• taisyklinga kūno laikysena.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 22-23)
Emocijų suvokimas ir raiška	Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais.	Atpažįsta bei įvardina savo ir kitų emocijas ar jausmus jų priežastis, įprastose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus (užjaučia, padeda).	<ul style="list-style-type: none"> <li>• savo jausmų raiška, jausmų suvokimas ir pavadinimas;</li> <li>• kitų žmonių jausmų atpažinimas ir tinkamas reagavimas į juos;</li> <li>• savo bei kitų nuotaikų ir jausmų apmąstymas.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 24-25)
Savireguliacija ir savikontrolė	Nusiteikęs valdyti emocijų raišką ir elgesį.	Laikosi susitarimų, elgiasi mandagiai, taikiai, bendraudamas su kitais bando kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus (suvaldo pyktį, neskaudina kito), įsivardinęs geba nusiraminti.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• gebėjimas nusiraminti, atsipalaiduoti;</li> <li>• jausmų raiška tinkamais būdais, jausmų raiškos kontrolė;</li> <li>• gebėjimas laikytis susitarimų, taisyklių.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 26-27)
Savivoka ir savigarba	Save vertina teigiamai.	Supranta savo asmens tapatumą („aš esu, buvau, būsiu“), pasako, kad yra berniukas / mergaitė, priskiria save savo šeimai, grupei, ben-	<ul style="list-style-type: none"> <li>• vaiko asmeninio tapatumo jausmas;</li> <li>• bendrumo su šeima, grupe jausmas, tautinio tapatumo jausmas;</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 28-29)

		druomenei, pasitiki savimi ir savo gebėjimais, palankiai kalba apie save, tiki, kad kitiems jis patinka, supranta ir gina savo teises būti ir žaisti kartu su kitais.	• pozityvus savęs vertinimas.	
<p>Gerai vaiko ugdymosi pasiekimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• fizinio aktyvumo ir kasdienio gyvenimo įgūdžių srityje garantuoja vaiko asmens gerovę – stiprina vaiko sveikatą, sveikos gyvensenos įgūdžius, gerina jo emocinę savijautą, tobulina vaiko judesius bei laikyseną, didina jo išsvermingumą;</li> <li>• savireguliacijos ir savikontrolės, emocijų suvokimo ir raiškos, savivokos ir savigarbos srityse svarbus vaiko pasitikėjimas savimi, geranoriškumas ir empatija, vaiko veiklos tikslingumas, planingumas, ištvėrmė, gebėjimas įveikti kliūtis.</li> </ul>				

<b>BENDRAUJANTIS</b>				
<b>Ugdymosi sritis</b>	<b>Vertybinių nuostatų</b>	<b>Esminis gebėjimas</b>	<b>Tobulėja</b>	<b>Nuoroda į veiklos turinį</b>
Sakytinė kalba	Nusiteikęs išklaudyti kitą ir išreikšti save bei savo patirtį kalba.	Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, kalba su suaugusiais ir vaikais, natūraliai, laisvai išreikšdamas savo išgyvenimus, mintis, intuityviai junta kalbos grožį.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• aplinkinių kalbėjimo, skaitymo klausymasis;</li> <li>• kalbėjimo atpažinimas ir supratimas;</li> <li>• natūralus vaiko kalbėjimas su suaugusiais ir vaikais apie savo patirtį ir išgyvenimus;</li> <li>• vaiko kalbėjimas su suaugusiais ir vaikais apie supančią aplinką, jos objektus, įvykius;</li> <li>• kalbėjimas laikantis paprastų kalbos taisyklių;</li> <li>• tautosakos ir grožinės literatūros kūrinėlių deklamavimas, sekimas, pasakojimas.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 34-37)
Rašytinė kalba	Domisi rašytiniais ženklais, simboliais, skaitomu tekstu.	Atpažįsta ir rašinėja raidės, žodžius bei kitokius simbolius, pradeda skaitinėti.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• domėjimasis skaitymu, raidėmis, žodžiais bei įvairiais simboliais ir jų reikšmėmis;</li> <li>• domėjimasis rašymu, raidžių bei žodžių rašinėjimas,</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 38-40)

			įvairių simbolių braižymas ar piešimas; • trumpų žodelių skaitymas.	
Santykiai su bendraamžiais	Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais.	Supranta, kas yra gerai, kas blogai, draugauja bent su vienu vaiku, palankiai bendrauja su visais (supranta kitų norus, dalijasi žaislais, tariasi, užjaučia, padeda), suaugusiojo padedamas supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems.	• gebėjimas užmegzti geranoriškus santykius su kitais vaikais • gebėjimas mokytis bendrauti ir bendradarbiauti, spręsti tarpusavio nesutarimus; • gebėjimas užmegzti ir palaikyti artimesnius asmeninius santykius su vienu ar keliais vaikais.	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 32-33)
Santykiai su suaugusiais	Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais.	Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai reiškia jiems savo nuomonę, tariasi, derasi; žino, kaip reikia elgtis su nepažįstamais suaugusiais.	• gebėjimas atsiskirti nuo tėvų ir pasitikėti mokytojais, abipusė pagarba; • gebėjimas mokytis palaikyti partneriškus santykius su mokytojais; • žinojimas, kaip saugiai elgtis su nepažįstamais suaugusiais.	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 30-31)
<p>Gerai vaiko ugdymosi pasiekimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• sakininės ir rašytinės kalbos srityse padeda vaikui pažinti aplinkinį pasaulį, tenkinti bendravimo ir savirealizacijos poreikį, keistis sumanymais, idėjomis, perimti tautos kultūros paveldą bei gimtosios kalbos modelį, kloja vaiko mokymosi pagrindus;</li> <li>• santykių su suaugusiais ir bendraamžiais srityje padeda vaikui išmokti būti greta ir kartu su kitais, lengviau prisitaikyti prie besikeičiančios aplinkos, įgyti lyderio savybių.</li> </ul>				

<b>SMALSUS IR KURIANTIS</b>				
<b>Ugdymosi sritis</b>	<b>Vertybinių nuostatų</b>	<b>Esminis gebėjimas</b>	<b>Tobulėja</b>	<b>Nuoroda į veiklos turinį</b>
Aplinkos pažinimas	Nori pažinti bei suprasti save ir aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja.	Įvardija ir bando paaiškinti socialinius bei gamtos reiškinius; apibūdinti save, savo gyvenamąją vietą, šeimą, kaimynus, gyvosios ir negyvosios gamtos objektus; domisi technika ir noriai mokosi ja naudoti.	• gamtinės aplinkos pažinimas; • pagarba gyvybei ir aplinkai; • socialinės aplinkos pažinimas.	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 42-44)

Skaičiavimas ir matavimas	Nusiteikęs pažinti pasaulį skaičiuodamas ir matuodamas.	Geba skaičiuoti daiktus, palyginti daiktų grupes pagal kiekį, naudotis skaitmenimis, apibūdinti daikto vietą eilėje, sudaryti sekas. Geba grupuoti daiktus pagal spalvą, formą, dydį, jaučia dydžių skirtumus, daikto vietą ir padėtį erdvėje. Supranta ir vartoja žodžius, kuriais apibūdinamas atstumas, ilgis, masė, tūris, laikas. Pradeda suvokti laiko tėkmę ir trukmę.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• gebėjimas vartoti skaičius ir matematinius simbolius daiktų kiekiui žymėti, daiktų grupėms palyginti pagal kiekį;</li> <li>• gebėjimas suprasti daikto vietą eilėje, pastebėti dėsningumus, sudaryti įvairias sekas;</li> <li>• gebėjimas tapatinti, grupuoti, klasifikuoti daiktus pagal formą, dydį, spalvą;</li> <li>• gebėjimas matuoti;</li> <li>• daikto vietos ir padėties erdvėje suvokimas;</li> <li>• tėkmės ir trukmės suvokimas.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 46-49)
Meninė raiška	Jaučia meninės raiškos džiaugsmą, rodo norą aktyviai dalyvauti meninėje veikloje.	Spontaniškai ir saviškai reiškia išpūdžius, išgyvenimus, mintis, patirtas emocijas muzikuodamas, šokdamas, vaidindamas, vizualinėje kūryboje.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• emocijų, patirties, minčių, išpūdžių raiška meninėmis priemonėmis ir būdais;</li> <li>• meninės raiškos priemonių tyrinėjimas ir eksperimentavimas;</li> <li>• meninė kūryba ir improvizacija.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 50-55)
Estetinis suvokimas	Domisi, gėrįsi, grožisi aplinka, meno kūriniais, menine veikla.	Pastebi ir žavisi aplinkos grožiu, meno kūriniais, džiaugiasi savo ir kitų kūryba, jaučia, suvokia ir apibūdina kai kuriuos muzikos, šokio, vaidybos, vizualaus meno estetikos ypatumus, reiškia savo estetinius potyrius, dalijasi išgyvenimais, išpūdžiais.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nusiteikimas grožio, meninės kūrybos potyriams bei džiaugsmui;</li> <li>• aplinkos, žmonių santykių, meno, savo ir kitų kūrybos grožio pajautas;</li> <li>• jautrumas grožiui, meno raiškos priemonėms spalvai, linijai, formai, judesiui, muzikos garsui ir kt.;</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 56-57)

			• jutiminių ir emocijų grožio išgyvenimų prisiminimas, apmąstymas ir dalijimasis su kitais.	
<p>Gerai vaiko ugdymosi pasiekimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• aplinkos pažinimo srityje padeda vaikui orientotis kasdienio gyvenimo situacijose, suprasti gamtinę ir sociokultūrinę aplinką, žadina pagarbą gyvybei, meilę gimtinei, skatina norą pažinti, mokytis;</li> <li>• skaičiavimo ir matavimo srityje laiduoja vaiko mąstymo nuoseklumą, tikslumą ir lankstumą, skatina vaiko norą pažinti ryšių ir santykių tarp daiktų ir reiškinių dėsningumus bei garantuoja sėkmingesnį mokymąsi mokykloje;</li> <li>• estetinio suvokimo ir meninės raiškos srityje praturtina jo vaizduotės ir emocinį pasaulį, plėtoja saviraiškos bei kūrybinės veiklos galimybes, padeda atsiskleisti vaiko individualumui ir unikalumui.</li> </ul>				

<b>SĖKMINGAI BESIUGDANTIS</b>				
<b>Ugdymosi sritis</b>	<b>Vertybinių nuostatų</b>	<b>Esminis gebėjimas</b>	<b>Tobulėja</b>	<b>Nuoroda į veiklos turinį</b>
Tyrinėjimas	Smalsus, domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando, samprotauja.	Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, bandymą, klausinėjimą), mąsto ir samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• domėjimasis supančia aplinka;</li> <li>• tyrinėjimas pasinaudojant įvairiais pojūčiais;</li> <li>• atrastų, sužintotų dalykų aptarimas.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 60-62)
Iniciatyvumas ir atkaklumas	Didžiuojasi savimi ir didėjančiais savo gebėjimais.	Savo iniciatyva pagal pomėgius pasirenka veiklą, ilgam įsitraukia ir ją plėtoja, geba pratęsti veiklą po tam tikro laiko tarpo, kryptingai į suaugusiųjų pagalbą, kai pats nepajėgia susidoroti su iškilusiais sunkumais.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• gebėjimas pačiam susirasti veiklą ir ją turiningai plėtoti;</li> <li>• gebėjimas įsitraukti į suaugusiojo pasiūlytą ugdymąsi skatinančią veiklą, susikoncentruoti ir išradingai ją plėtoti;</li> <li>• gebėjimas susidoroti su kliūtimis siekiant sumanymų realizavimo.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 58-59)

Problemų sprendimas	Nusiteikęs ieškoti išeičių kasdieniams iššūkiams bei sunkumams įveikti.	Atpažįsta ką nors veikiant iškilusius iššūkius bei sunkumus, dažniausiai supranta, kodėl jie kilo, suvokia savo ir kitų ketinimus ieško tinkamų sprendimų ką nors išbandydamas, tyrinėdamas, aiškindamasis, bendradarbiaudamas, pradeda numatyti priimtų sprendimų pasekmes.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• problemų atpažinimas, įžvelgimas;</li> <li>• sprendimų, išeičių paieška ir tinkamiausio sprendimo pasirinkimas bei įgyvendinimas, pasekmių, panaudojus sprendimą, stebėjimas ir apmąstymas;</li> <li>• mokymasis įveikti nesėkmes.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 64-65)
Kūrybiškumas	Jaučia kūrybinės laisvės, spontaniškos improvizacijos bei kūrybos džiaugsmą.	Savitai reiškia savo įspūdžius įvairioje veikloje, ieško nežinomoms informacijos, siūlo naujas, netikėtas idėjas ir jas savitai įgyvendina.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• domėjimasis naujais, nežinomais, sudėtingais dalykais;</li> <li>• gebėjimas įžvelgti problemas, klausinėti, diskutuoti, įsivaizduoti, fantazuoti;</li> <li>• gebėjimas ieškoti atsakymų, netikėtų idėjų, kurti variantus, savaip pertvarkyti, pritaikyti;</li> <li>• drąsa veikti, daryti savaip.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 66-67)
Mokėjimas mokytis	Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko.	Mokosi žaisdamas, stebėdamas kitus vaikus ir suaugusiuos, klausinėdamas, ieškodamas informacijos, išbandydamas, sprenddamas problemas, kurdamas, įvaldo kai kuriuos mokymosi būdus, pradeda suprasti mokymosi procesą.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• numatymas, ko nori išmokti</li> <li>• aktyvus mokymasis;</li> <li>• gebėjimas apmąstyti, ko išmoko.</li> </ul>	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ (žr. p. 68-69)

Gerai vaiko ugdymosi pasiekimai:

- iniciatyvumo ir atkaklumo srityje padeda vaikui susirasti įdomios veiklos, naujos informacijos, įveikti kliūtis ir pasiekti užsibrėžtų tikslų;

- tyrinėjimo srityje padeda stebėti, eksperimentuoti, ieškoti atsakymų į kilusius klausimus, atrasti naujus dalykus, daryti išvadas, t.y. įvaldyti savęs ir aplinkos pažinimo būdus;
- problemų sprendimo srityje padeda vaikui savarankiškai išvelgti kasdienio gyvenimo ir ugdymosi problemas, rasti tinkamus sprendimo būdus ir patirti sėkmę;
- kūrybiškumo srityje išlaisvina vaiko vaizduotę, mąstymą, skatina originalumą bei unikalią saviraišką, prigimtinių talentų plėtojimą;
- mokėjimo mokytis srityje laiduoja mokymosi motyvaciją ir sėkmę, skatina aiškintis, ką jau moka, žino, ką norėtų ir kaip galėtų išmokti.

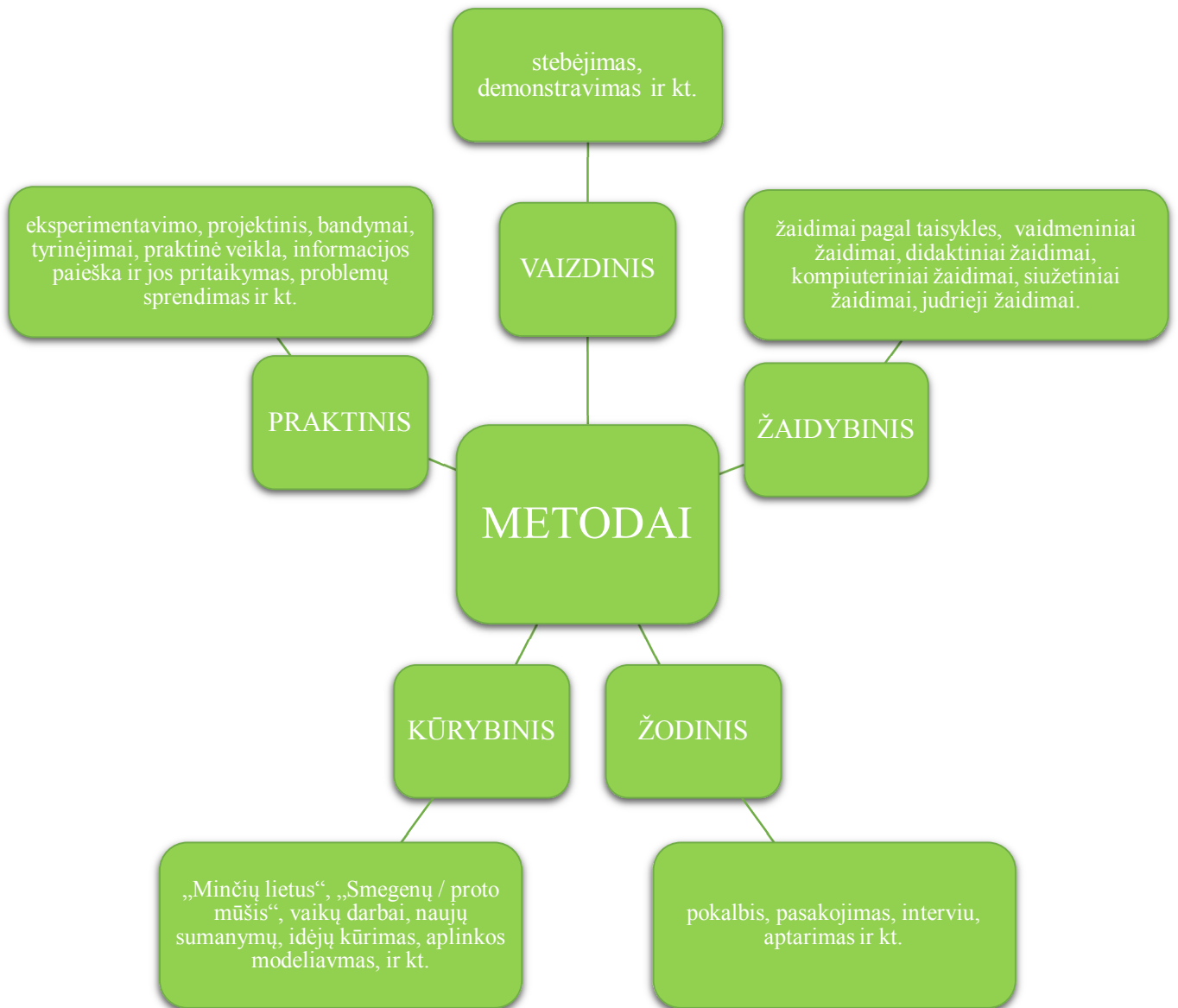
## 2. Ugdymo metodai

Ikimokyklinės ugdymo programos tikslas ir uždaviniai įgyvendinami taikant ugdymo metodus, kurie skatina vaiko smalsumą, domėjimąsi, norą tyrinėti, aiškintis, interpretuoti. Sukuria gerą emocinę atmosferą, skatina nebijoti klysti, leidžia kiekvienam vaikui patirti sėkmę. Ugdymo(si) metodai apjungia mokytojų ir vaikų pastangas siekti bendro tikslo. Metodai nukreipti į visuminį vaiko ugdymą. Kompleksiškai ugdomi bendrieji bei individualūs gebėjimai.

Ugdymo metodai atitinka vaikų amžių, jų galimybes, poreikius ir šiuolaikinės pedagogikos principus. Taikomi ugdymo(si) metodai, užtikrina kūrybinę mokytojo ir vaiko sąveiką.

<b>Metodas</b>	<b>Metodo apibūdinimas</b>
1. Vaizdinis	Nukreiptas į vaizdinių formavimą apie vaikus supančio pasaulio objektus ir reiškinius.
2. Žaidybinis	Skatinantis vaikų teigiamas emocijas, padedantis formuoti socialiniams įgūdžiams, natūraliu būdu sukonzentruoti dėmesį į ugdomąją veiklą.
3. Žodinis	Suteikiantis galimybę perteikti ir gauti informaciją.
4. Kūrybinis	Sudarantis sąlygas vaikams kelti ir įgyvendinti savo idėjas, ieškoti problemų sprendimo būdų. Kūrybiniam metodui priklauso ir aplinkos modeliavimo metodas, kurio metu aplinka kuriama atsižvelgiant į vaikų poreikius, galimybes, interesus. Vaikai kuria ir keičia aplinką patys, ją pritaiko savo sumanymams.
5. Praktinis	Padedantis vaikams per veiklą pažinti ir suprasti juos supančią aplinką. Praktiniam metodui priklauso ir projektinis metodas, kuris yra vienas iš aktyviųjų metodų, skatinantis ugdymo turinio ir metodų kaitą, lanksčiai integruojant ugdymo sritis, individualizuojant ugdymą, jo turinį orientuojant į vaiko gyvenimui ir ugdymui (si) reikalingų kompetencijų plėtojimą.





2 pav. Ikimokyklinio ugdymo programos metodai.

### 3. Ugdymo priemonės

Ugdymo priemonių paskirtis – ugdyti aktyvų, smalsų, savo gebėjimais pasitikintį vaiką. Todėl pagrindinis kūrybiškumo ugdymas yra žaidimas. Žaidimas – tai natūrali vaiko būseną, pagrindinė kūrybinė veikla, būtina vaiko psichiniam ir fiziniam vystymuisi. Žaisdami vaikai daug greičiau lavėja. Žaidimas – tai pagrindinis ikimokyklinio amžiaus vaikų užsiėmimas, apimantis visapusišką vaiko ugdymą. Šio amžiaus vaikų žaidimas yra visas jų gyvenimas. Žaidimai skatina vaikų sensorinę, motorinę raidą, ugdo mąstymą, kūrybiškumą, iniciatyvą, savarankiškumą, pasitikėjimą savo jėgomis, savimi. Žaisdami vaikai sužino apie pasaulį, lavina kalbą, klausą, uoslę, regėjimą, lytėjimą, skonio pojūčius, pastabumą, mokėjimą stebėti, lyginti, išvelgti skirtumus, formuoja matematinius vaizdinius, susipažįsta su raidėmis, skaitmenimis, mokosi orientuotis erdvėje, įtvirtina higienos įgūdžius, koordinaciją, lavina vikrumą, jėgą, ištvermę, šoklumą, pusiausvyrą.

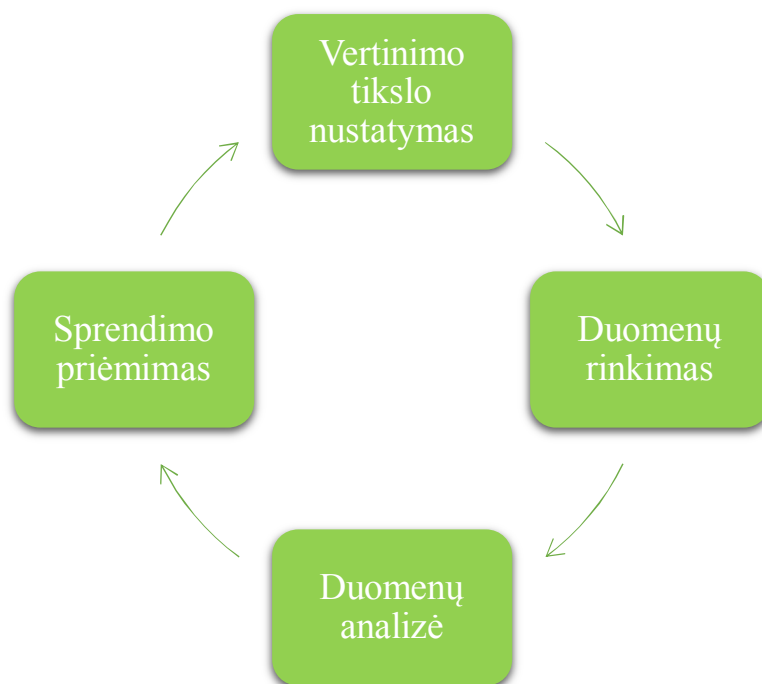
Žaisdamas vaikas:

1. Laisvai save išreiškia.
2. Lengviau pažįsta ir supranta pasaulį.
3. Mato ir vertina draugus, ieško savo vietos tarp bendraamžių, lygina save su jais, mokosi bendrauti ir bendradarbiauti.
4. Džiaugiasi savo kūryba, atradimais, pergalėmis.
5. Geranoriškai paklūsta žaidimo taisyklėms, mokosi jų laikytis.
6. Pajunta savo galias, išgyvena įvairias emocijas.

<b>Žaidimas</b>	<b>Žaidimo apibūdinimas</b>
1. Tradiciniai žaidimai	Tai iš kartos į kartą perduodami įvairūs liaudies arba tradiciniai žaidimai.
2. Kūrybiniai žaidimai	Vaidmeniniai, statybiniai, vaidybiniai žaidimai – tai pačių vaikų sumanyti, laisvi, įvairaus turinio ir improvizaciniai žaidimai. Žaidimai (imituojant bei žaidžiant) su animacinių filmų veikėjais, kurių veiksmams, elgsena pagrįsta naujomis technologijomis. Modernūs konstruktoriai, funkcionali statybinė medžiaga ir ją papildančios detalės. Šiuolaikiniai spaudos leidiniai-žaidimai.
3. Didaktiniai ir judrieji žaidimai.	Tai specialiai vaikų mokymui ir lavinimui sumanyti žaidimai su taisyklėmis. Žaidimai su žaislais, kurie sukurti remiantis šiuolaikinio gyvenimo aktualijomis ir originaliais sprendimais.
4. Kompiuteriniai ir elektroniniai žaidimai.	Žaislai, kurių gamyba pagrįsta naujomis elektroninėmis technologijomis. Knygos, garso ir vaizdo signalais bei mechaniniais įtaisais. Žaislų kolekcijos, gyvūnų ir žmonių figūrėlės, lėlės su šiuolaikinį žmonių gyvenimą atspindinčiais priedais. Kompiuteriai ir kompiuteriniai žaislai.
5. Modernios technikos žaislai.	Fotoaparatai, telefonai, mikrofonai, buitinės technikos modeliai, transporto priemonės ir kt.

## V. UGDYMO SI PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

Ugdymo pasiekimų vertinimo tikslas – padėti vaikui sėkmingai ugdytis, bręsti kaip asmenybei, kaupti informaciją apie kiekvieno vaiko pasiekimus ir daromą pažangą, kad būtų galima koreguoti ugdymo procesą, priimti pagrįstus sprendimus, sudaryti sąlygas tėvams tapti lygiaverčiais vertinimo partneriais, be to, gauti grįžtamosios informacijos, kuri padėtų įvertinti mokytojų bei vaikų darbo sėkmę.



3 pav. Vaikų ugdymosi pasiekimų vertinimo procesas

### 1. Ugdymo pasiekimų vertinimo metodai

Ugdymo pasiekimų vertinimas – tai nuolatinis informacijos rinkimas ir jos panaudojimas, nustatant vaikų daromą pažangą, koreguojant, tobulinant mokytojo darbo būdus ir metodus. Nuolatinis ir sistemingas vertinimas padeda mokytojui išvelgti vaiko galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti ugdymą. Ugdymo pasiekimų vertinimas grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais vaiko poreikiais, atitinka ugdymo(si) tikslus. Kad vertinimas būtų pagrįstas, teisingas, būtina nuolatinė, tiksli ugdytinio veiklos rezultatų analizė. Šiam tikslui pasiekti naudojami įvairūs vertinimo metodai: stebėjimas, pokalbis, vaiko veiklos ir kūrybos darbų analizė, vaiko elgesio faktų analizė, atskirų situacijų aprašymas ar kt.

## 2. Vertinimo dažnumas

Vaiko pasiekimai vertinami du kartus per mokslo metus: rudenį ir pavasarį. Vertinant vaikų ugdymo pasiekimus ir pažangą, svarbu numatyti laiką, kada tai bus daroma. Ugdymo pasiekimų vertinimas papildomai vykdomas:

1. Ikimokyklinio ugdymo mokytojai pradėjus dirbti su nauja vaikų grupe. Siekiant pažinti vaikus, išsiaiškina jų pasiekimus ir ugdymosi poreikius.
2. Į grupę atėjus naujokui, siekiant jį pažinti ir išsiaiškinti jo pasiekimus.
3. Išryškėjus naujiems vaikų ugdymosi poreikiams ar problemoms, kai norima išsiaiškinti, ar vaikas įgijo sudėtingesnių gebėjimų, ar nevēluoja kai kurių gebėjimų raida ir kt.
4. Reguliariai mokslo metų eigoje, stebint ir apmąstant kasdieninį vaiko ugdymą/si ir esant reikalui, koreguoti ugdomuosius poreikius.
5. Mokslo metų pabaigoje, siekiant numatyti, ar pavyko pasiekti vaikų ugdymosi rezultatų, t. y., ko buvo siekta ir kiek pasiekta.

Gavus tėvų sutikimą, yra kaupiama vaizdo medžiaga, kuri iliustruoja vaiko ugdymosi pasiekimų augimą. Vienas priimtinausių ir tinkamiausių būdų, padedančių parengti autentišką ir prasmingą vaiko pasiekimų vertinimą – tai vaiko pasiekimų vertinimo aplankas „Vaiko knyga“. Aplanko paskirtis – suteikti visapusišką informaciją apie vaiko pasiekimus, išryškinant vaiko gebėjimų augimą. Aplanko nauda pasireiškia tuo, jog aptariant jo pasiekimus, pabrėžiant jo ugdymosi pažangą, formuojamos nuostatos apie vaiko prasmingą ugdymą. „Vaiko knygos“ pagalba atsiranda galimybė įgalinti patį vaiką domėtis savo pasiekimais. Jame pateikiami patikimi, reikšmingi įrodymai, kurie yra svarbūs mokytojams, tėvams, kitiems Lopšelio-darželio pagalbos vaikui specialistams (t. y. logopedui, psichologui), kurie skatina vaiko suinteresuotumą į pažangą. Vaiko pasiekimų aplankas gali būti naudojamas siekiant trumpalaikių ir ilgalaikių ugdymosi tikslų. Jame esanti informacija panaudojama tolesniam tikslingam vaiko ugdymui.

## 3. Pasiekimų fiksavimo ir pateikimo formos

Pasiekimų stebėjimo ir vertinimo procesas yra natūralus. Vaiko pasiekimai fiksuojami ikimokyklinio ugdymo mokytojai pastebėjus naujai atsiradusį ar pakitusį vaiko gebėjimą tam tikroje srityje, kurį įrodo keli jo veiklos ir rezultatų pavyzdžiai. Užfiksuoti nauji ar pakitę vaiko gebėjimai atveria galimybes tikslingiau planuoti tolimesnes veiklas, kurios padėtų pasiekti geresnių rezultatų vaiko ugdyme.

Įrodymai apie vaikų pasiekimus renkami įvairiais būdais: stebint ir užrašant, fotografuojant, darant garso ar vaizdo įrašus, kaupiant vaikų darbelius, išsaugant jų skaitmeninę kūrybą, kalbant su tėvais, pagalbos vaikui specialistais ir kt. Renkant vaikų pasiekimų įrodymus būtina atrasti esminius vaiko pasiekimų požymius ir juos fiksuoti.

Kiekvieno vaiko pasiekimai fiksuojami ir dedami į vaiko pasiekimų aplanką „Vaiko knyga“. Grupėje dirbančios mokytojos ugdomosios veiklos metu stebi vaikus ir stebėjimo duomenys žymi grupės užrašuose. Dalis informacijos saugoma užrašuose, segtuvuose (pedagogų pastabos, įvairių tyrimų grafikai) dalis – skaitmeniniame archyve (nuotraukos, filmuota medžiaga, pasiekimų analizės duomenys). Mokytoja kartu su vaiku atrenka, kurį savo darbelį, kurią nuotrauką vaikas norėtų įdėti į vaiko pasiekimų aplanką „Vaiko knyga“. Vaikas įvardina priežastis, kurios atspindi vaiko norą bei svarbą paliekant vieną ar kitą pasiekimus pažymintį įrodymą. Taip vaikas mokosi pamatyti savo gebėjimų tobulėjimą, pasakyti suaugusiems, kas svarbu jam.

Vaiko pasiekimai yra vertinami žodžiu, įvairiomis neverbalinėmis priemonėmis. Apibendrinta informacija pateikiama išsamiais pasiekimų aprašymais. Remiantis vaiko pasiekimų analize ikimokyklinio ugdymo mokytoja parengia vaiko pasiekimų diagramą. (Priedas Nr. 1). Pasiekimų aplankas „Vaiko knyga“ gali būti apipavidalinamas įvairiomis formomis. Tai gali būti segtuvas, albumas, dėžutė, sąsiuvinis, kompiuterinė laikmena, mišrus variantas ir kt.

Ikimokyklinio ugdymo mokytojai pastebėjus bei užfiksavus vaiko naujai įgytus ar patobulėjusius gebėjimus, su informacija yra supažinami vaiko tėvai. Atsiradus tam tikriems ugdymosi sunkumams, tėvai informuojami apie Lopšelyje - darželyje esamus pagalbos vaikui specialistus (t. y. logopedą, psichologą). Vaiko pasiekimų aplankas „Vaiko knyga“ gali būti naudojama, kaip pagalbinė priemonė pagalbos vaikui specialistams (t. y. logopedui, psichologui) teikiant pagalbą vaikui, kuri galėtų veiksmingai pagerinti vaiko ugdymosi rezultatus. Visi vaiko naujai atrasti bei pakitę gebėjimai yra iškomunikuojami tėvams gyvai, atvedus ar paimant vaiką iš Lopšelio-darželio. Komunikacijai taip pat naudojamos ir kitos priemonės, tokios kaip socialiniai tinklai „Skype“ ar „Facebook, elektroninis dienynas „Mūsų darželis“ siekiant, jog komunikacija būtų patogi ir lengvai prieinama mokytojams, vaikų pagalbos specialistams ir tėvams.

## LITERATŪRA

1. Acta Paedagogica Vilnensia, 2011 m.
2. Aramavičiūtė V., Jasiūnaitė P. Žaidimas kaip vaiko socializacijos veiksnys ikimokykliniame amžiuje.
3. Bernotienė R., Juraitienė I., dr. Jakavonytė-Staškuvienė D., „Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų vertinimas. Metodiniai patarimai“ Vilnius 2012 m. 12 psl.
4. Dodge D. T, Rudich S., Berke K., Ankstyvojo amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymas. Presvika, 2008 m.
5. Dodge D. T., Colker L. J., Heroman C., Ikimokyklinio amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymas. Presvika, 2007 m.
6. Garliavos lopšelio – darželio „Obelėlė“ strateginis planas 2020-2024 m.
7. Ikimokyklinio ugdymo metodinės rekomendacijos. Švietimo ir mokslo ministerija, Švietimo aprūpinimo centras. Vilnius, 2015 m.
8. Jankauskienė L., Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo turinio aktualijos ir perspektyvos. 2012 m.
9. Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, prieiga internetu: [www.Lietuva2030.lt](http://www.Lietuva2030.lt)
10. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005-04-18 įsak. Nr. ISAK-627 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo“ (Žin., 2005, Nr. 52-1752)
11. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. Švietimo aprūpinimo centras, Vilnius, 2006 m.
12. Monkevičienė O., Ankstyvojo ugdymo vadovas. Vilnius, 2001 m.
13. Neifachas S., Ikimokyklinio ugdymo programos kokybės užtikrinimas: turinio konkretizavimas, tikslų ir uždavinių įgyvendinimas, atitikties nustatymas. Vilnius, 2008 m.
14. Neifachas S., Projektinė veikla ikimokyklinėje, priešmokyklinėje grupėje: teorija ir praktika. Vilnius, 2005 m.
15. Neifachas S., Vaikų ugdymas darželyje: dabarties ir ateities perspektyva. Vilnius, 2008m
16. Pocienė J. S., Ikimokyklinis ugdymas: raida, pedagoginės sistemos, 2010 m.
17. Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa, 2022 m.
18. Vaiko teisių konvencija ratifikuota. 1995 m. liepos 3 d. Lietuvos Respublikos įsakymu Nr. I-983.
19. Vaiko teisių konvencija. Vilnius, 2000 m.
20. Valstybinė švietimo 2013-2022 metų strategija. 2013 m. Prieiga internetu: <https://www.etar.lt/portal/legalAct.html?documentId=b1fb6cc089d911e397b5c02d3197f382>.
21. Vingras A. Pirmieji penkeri gyvenimo metai. Vilnius. 2010 m.

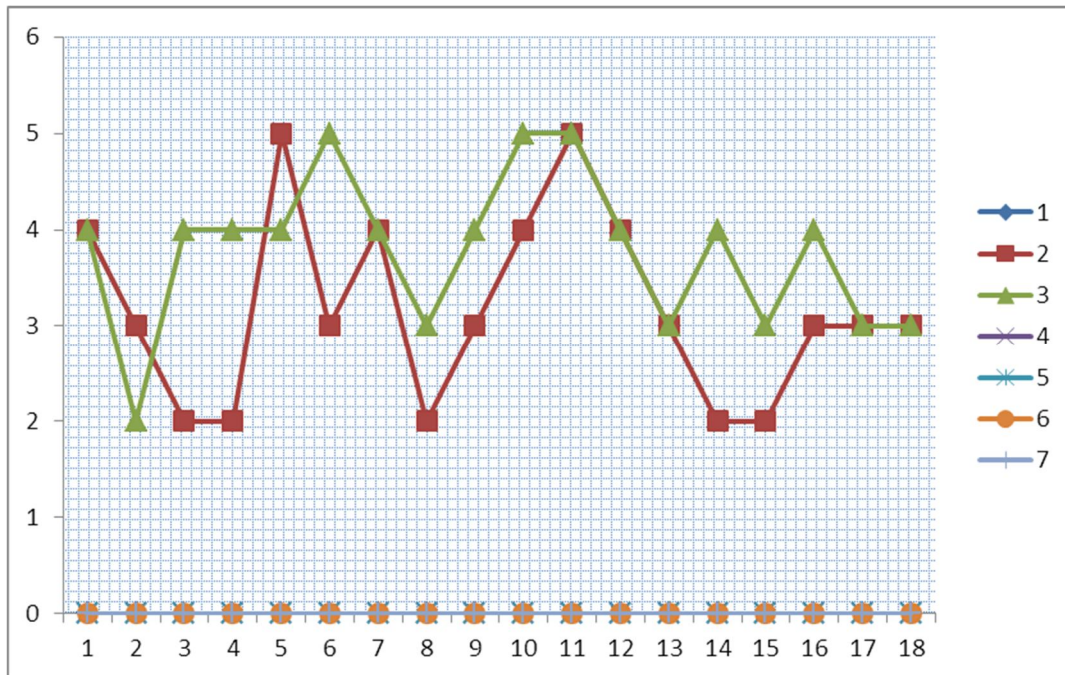
## PRIEDAS

Priedas Nr. 1

### IKIMOKYKLINUKO INDIVIDUALŪS UGDYMO PASIEKIMAI

2022-10-10 ir 2023-04-14

ŽINGSNIAI (1 – 6 metai)



SRITYS:

2022-10-10 

2023-04-14 